

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 | Tālrunis 67097200 | Fakss 67097277 | E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

23.11.2017.

Nr.140
(prot. Nr.42,8p.)

Par būtiskas ietekmes atcelšanu piekļuves nodrošināšanas publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā fiziskām personām un juridiskām personām tirgū

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators), lai varētu nodrošināt Elektronisko sakaru likuma mērķi un īstenot kompetenci, kas noteikta Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 2., 5., 13., 15. un 17.punktā, veica piekļuves nodrošināšanas publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā fiziskām personām un juridiskām personām tirgus analīzi.

Regulatora 2017.gada 20.jūlija „Ziņojums par tirgus analīzi par Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra Ieteikumā 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK, minēto tirgu Nr.1 – piekļuves nodrošināšana publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā fiziskām personām un juridiskām personām” (turpmāk – Ziņojums par tirgus analīzi) ir šā lēmuma sastāvdaļa un ir publiski pieejams Regulatora mājaslapā internetā www.sprk.gov.lv. Ziņojumā par tirgus analīzi ir izklāstīta piekļuves nodrošināšanas publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā fiziskām personām un juridiskām personām tirgus analīzes veikšanas gaita, šajā tirgū konstatētās problēmas un risinājumi konstatēto problēmu novēršanai.

Regulators, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu un likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu, atbilstoši savai kompetencei patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem elektronisko sakaru komersantiem. Pieņemtā lēmuma vai izdotā administratīvā akta pamatojumā Regulators ņem vērā Eiropas Komisijas ieteikumus attiecīgajā jautājumā.

Regulators konstatē

1. Saskaņā ar Regulatora 2007.gada 7.marta lēmuma Nr.48 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi piekļuves publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā

nodrošināšanas fiziskām personām Latvijas Republikas teritorijā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.48) lemjošās daļas 1.punktu sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003052786, juridiskā adrese: Dzirnau iela 105, Rīga, LV-1011 (turpmāk – SIA „Lattelecom”), ir noteikta par elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi piekļuves publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā nodrošināšanas fiziskām personām Latvijas Republikas teritorijā tirgū no 2007.gada 1.jūlija.

2. Saskaņā ar Regulatora 2007.gada 7.marta lēmuma Nr.49 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi piekļuves publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā nodrošināšanas juridiskām personām Latvijas Republikas teritorijā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.49) lemjošās daļas 1.punktu SIA „Lattelecom” ir noteikts par elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi piekļuves publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā nodrošināšanas juridiskām personām Latvijas Republikas teritorijā tirgū no 2007.gada 1.jūlija.
3. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta pirmo daļu Regulators, ievērojot elektronisko sakaru pakalpojumu ģeogrāfisko dalījumu un citus valstī esošus īpašus apstākļus, kā arī Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra Ieteikumu 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (turpmāk – Ieteikums 2007), nosaka konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus.
4. Regulators saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 13. un 17.punktu, otro daļu un 30.panta pirmo daļu veica Ieteikumā 2007 noteiktā tirgus Nr.1 - piekļuves nodrošināšana publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā fiziskām personām un juridiskām personām analīzi.
5. Piekļuves nodrošināšanas publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā fiziskām personām un juridiskām personām tirgus ir mazumtirdzniecības tirgus, kur pakalpojuma lietotāji ir galalietotāji, kas izmanto elektronisko sakaru komersanta piedāvātos balss telefonijas piekļuves pakalpojumus fiksētā vietā.
6. Regulators noteic, ka šā lēmuma izpratnē konkrētais tirgus definējams kā piekļuves nodrošināšana publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā fiziskām personām un juridiskām personām (turpmāk – Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgus) (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
7. Regulators secina, ka Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgus definīcijā nepieciešams iekļaut publiskā komutētā telefona tīkla piekļuvi, integrētā pakalpojuma digitālā tīkla piekļuvi, balss telefonijas pakalpojumu, kas pārraidīti pārvaldītā interneta protokola tīklā, piekļuvi, mobilās balss telefonijas pakalpojumu piekļuvi (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
8. 2014.gada 9.oktobrī Eiropas Komisija pieņēma Ieteikumu 2014/710/ES par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (turpmāk – Ieteikums 2014).
9. Ieteikumā 2007 minētais Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgus Ieteikumā 2014 vairs nav minēts kā tirgus, kurā var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana.
10. Lai gan Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgus vairs nav minēts Ieteikumā 2014, tomēr Ieteikums 2014 noteic, ka katrs tirgus, kurā Regulators ir konstatējis elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi tirgū, ir atkārtoti jāanalizē, jāizvērtē elektronisko

sakaru komersantu ietekme tirgū un jāpārskata piemērotās saistības.

11. Ņemot vērā, ka Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgus pēc Ieteikuma 2014 pieņemšanas vairs nav starp tiem tirgiem, kuros Eiropas Komisija rekomendē piemērot *ex ante* (apsteidzošu) regulēšanu, tad, lai noteiktu tirgus, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana, jāizvērtē trīs kumulatīvi kritēriji. Pirmais kritērijs ir augsti un ilglaicīgi šķēršļi ienākšanai tirgū. Otrais kritērijs ir tirgus struktūra, kas nav vērsta uz efektīvu konkurenci attiecīgā laikposmā. Ar trešo kritēriju pārbauda, vai konkrētais tirgus ir tāds, ka, piemērojot tikai konkurences tiesības vien, nevarētu pienācīgi labot attiecīgās tirgus nepilnības.
12. Tirgus ir uzskatāms par tirgu, kurā nepieciešams piemērot *ex ante* (apsteidzošu) regulēšanu, tikai tad, ja tas atbilst visiem trim šā lēmuma konstatējošās daļas 11.punktā minētajiem kumulatīviem kritērijiem. Ja kaut viens no kumulatīviem kritērijiem liecina, ka konkrētā tirgū nav lietderīgi piemērot *ex ante* (apsteidzošu) regulēšanu, tad konkrētais tirgus uzskatāms par tādu, kurā nav nepieciešama Regulatora iejaukšanās.
13. Regulators 2017.gada jūlijā veica Ieteikumā 2007 noteiktā Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgus trīs kumulatīvo kritēriju testu (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
14. Ņemot vērā tirgus definīciju, Regulators ir noteicis, ka Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgus ģeogrāfiskais mērogs (teritorija) ir Latvijas Republikas teritorija.
15. Regulators saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta otro daļu, 38.panta otro daļu un Regulatora 2011.gada 24.augusta lēmumu Nr.1/20 „Noteikumi par konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem elektronisko sakaru nozarē” veica konsultāciju ar tirgus dalībniekiem.
16. 2017.gada 25.jūlijā tika publicēts paziņojums Regulatora mājaslapā internetā par konsultāciju dokumentu par ziņojumu par tirgus analīzi par Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra Ieteikumā 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK, minēto tirgu Nr.1 – piekļuves nodrošināšana publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā fiziskām personām un juridiskām personām (turpmāk – konsultāciju dokuments) ieviešanu Regulatora mājaslapā internetā. Publicētajā paziņojumā norādīts, ka Regulators lūdz tirgus dalībnieku komentārus un priekšlikumus par konsultāciju dokumentu iesūtīt Regulatoram rakstiski līdz 2017.gada 25.augustam.
17. Regulators ir saņēmis un izvērtējis SIA „Lattelecom” 2017.gada 24.augusta vēstulē Nr.LTC-K-17-7346 (turpmāk – Vēstule) izteiktos priekšlikumus un komentārus par konsultācijas dokumentu.
18. SIA „Lattelecom” Vēstulē norāda, ka piekrīt Ziņojumā par tirgus analīzi konstatētajam, kā arī uzskata, ka nav nekāda pamata novilcināt saistību atcelšanu, un lūdz Regulatoru nekavējoties atcelt ar Lēmumu Nr.48 un Lēmumu Nr.49 SIA „Lattelecom” noteiktās saistības Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgū.
19. Regulators ir saņēmis un izvērtējis Latvijas Elektronisko komunikāciju asociācijas (turpmāk - LEKA) 2017.gada 21.augusta vēstuli Nr.21/08-1, kurā LEKA norāda, ka LEKA biedri kopumā ieņem ļoti nelielu tirgus daļu Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgū un saistību atcelšana SIA “Lattelecom” LEKA biedrus ietekmēt nevar. Papildus LEKA uzskata, ka būtu lietderīgāk Lēmuma Nr.48 un Lēmuma Nr.49 atcelšanu vērtēt pēc tam, kad būtu zināma informācija par SIA “Lattelecom” un sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Latvijas Mobilais Telefons” apvienošanu vai neapvienošanu.
20. 2017.gada 24.jūlijā Regulators nosūtīja Ziņojumu par tirgus analīzi (Regulatora 2017.gada 24.jūlija vēstule Nr.2-2.76/2436) Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. 2017.gada 23.augustā Regulators saņēma Konkurences padomes 2017.gada

23.augusta vēstuli Nr.5-9/1030, kurā Konkurences padome norādīja, ka tā atbalsta tirgus definīciju, tirgus analīzes rezultātus, kā arī atbalsta nepieciešamību atcelt ar Lēmumu Nr.48 un Lēmumu Nr.49 SIA "Lattelecom" noteiktās saistības Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgū. Papildus Konkurences padome aicina papildināt Ziņojumu par tirgus analīzi ar apsvērumiem, kas novērstu bažas par SIA "Lattelecom" būtisku tirgus varu kādā no Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgus segmentiem.

21. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 13.punktu Regulators paziņo un nosūta Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādei (turpmāk – BEREC) saskaņošanai uz vienu kalendāra mēnesi plānoto pasākumu kopumu (projektu) un tā pamatojumu attiecībā uz elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanu, elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tirgū noteikšanu un lēmuma projektu par speciālo prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu šādam elektronisko sakaru komersantam, kā arī par plānotajām elektronisko sakaru komersantiem piemērojamām saistībām attiecībā uz piekļuvi, starpsavienojumu un pasākumiem, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Regulators, uzklusot un ņemot vērā Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoru, Eiropas Komisijas un BEREC viedokli, var izdarīt grozījumus plānoto pasākumu kopumā un piemērojamās saistībās un par to paziņo Eiropas Komisijai.
22. 2017.gada 2.oktobrī Regulators paziņoja un nosūtīja Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un BEREC saskaņošanai plānoto pasākumu kopumu Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgū, Eiropas Komisija šo paziņojumu reģistrēja 2017.gada 2.oktobrī ar lietas Nr.LV/2017/2015.
23. Regulators 2017.gada 30.oktobrī saņēma Eiropas Komisijas 2017.gada 30.oktobra vēstuli Nr.C(2017) 7385 final, "Par Komisijas lēmumu lietā LV/2017/2015 "Piekļuve Latvijā publiskajam telefona tīklam fiksētā vietā fiziskām personām un juridiskām personām"", kurā Eiropas Komisija saskaņo plānoto pasākumu kopumu Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgū.
24. Eiropas Savienības dalībvalstu regulatori un BEREC savu viedokli par plānoto pasākumu kopumu Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgū nav snieguši.
25. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta otro daļu Regulators var atzīt, ka elektronisko sakaru komersantam ir būtiska ietekme tirgū, ja tas individuāli vai kopā ar citiem elektronisko sakaru komersantiem šajā tirgū atrodas tādā stāvoklī, kas ir līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim, tas ir, ekonomiskā spēka stāvoklī, kas tam līdz zināmam līmenim ļauj rīkoties neatkarīgi no citiem elektronisko sakaru komersantiem, lietotājiem vai galalietotājiem. Izvērtējot, vai viens vai vairāki elektronisko sakaru komersanti ir dominējošā stāvoklī tirgū, Regulators pēc iespējas ievēro Eiropas Komisijas izstrādātās tirgus analīzes un būtiskas ietekmes tirgū novērtēšanas vadlīnijas – Eiropas Komisijas 2002.gada 11.jūlija Vadlīnijas 2002/C165/03 tirgus analīzei un būtiskas ietekmes novērtēšanai saskaņā ar Eiropas Kopienas pamatnoteikumiem elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem.
26. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta pirmo daļu Regulators pēc elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanas un tirgus analīzes var noteikt elektronisko sakaru komersantus, kuriem ir būtiska ietekme konkrētā tirgū. Regulators savu lēmumu pārskata ik reizi, kad tiek veikta elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšana un tirgus analīze.
27. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 31.panta otro daļu, ņemot vērā Elektronisko sakaru likuma 31.panta pirmajā daļā minētās elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus analīzes rezultātus, Regulators nosaka, vai konkrētajā tirgū ir efektīva konkurence. Ja tirgus analīzes rezultātā Regulators konstatē, ka tirgū nav efektīvas konkurences, tas pieņem lēmumu par

tirgus analīzes rezultātā konstatētajām problēmām adekvātu un samērīgu speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem Regulatora noteiktajā kārtībā.

28. Uz šā lēmuma izskatīšanu Regulatora padomes sēdē tika uzaicināts SIA „Lattelecom” pārstāvis. Uz Regulatora padomes sēdi SIA “Lattelecom” pārstāvis neieradās.

Regulators secina

1. Regulators, analizējot konkurences apstākļus Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgū, secina, ka, iekļaujot šajā tirgus analīzes kārtā arī mobilās balss telefonijas piekļuves pakalpojumus, Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgus uzskatāms par tirgu, kurā nepastāv komersanti ar būtisku ietekmi. Lai arī iekļūšanai Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgū pastāv augsti šķēršļi, tirgū konkurē pietiekami daudz komersantu, veidojot efektīvu konkurenci.
2. Ņemot vērā, ka Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgus uzskatāms par tirgu ar efektīvu konkurenci, Regulators secina, ka ex ante (apsteidzoša) iejaukšanās šajā tirgū vairs nav nepieciešama un ka atsevišķos izņēmuma konkurences nepietiekamības gadījumos ex post (pēc fakta) konkurences tiesību piemērošana būtu piemērotāka.
3. Regulators ir saņēmis un izvērtējis SIA „Lattelecom” Vēstulē izteiktos priekšlikumus un komentārus par konsultācijas dokumentu par Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgus analīzi.
4. Veicot trīs kumulatīvo kritēriju pārbaudi, secināms, ka Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgus neatbilst diviem kumulatīvajam kritērijiem, tādēļ Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgū nav nepieciešams piemērot ex ante (apsteidzošu) regulēšanu (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
5. Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgū nav elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi tirgū un izrietoši Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgū nav lietderīgi piemērot ex ante (apsteidzošu) regulēšanu, secināms, ka SIA „Lattelecom” vairs nav uzskatāms par komersantu ar būtisku ietekmi Piekļuves nodrošināšanas fiksētā vietā tirgū, līdz ar to Lēmums Nr.48 un Lēmums Nr.49 ir atcelami.

Ņemot vērā Ieteikumu 2007, Ieteikumu 2014, Ziņojumu par tirgus analīzi, Regulatora 2006.gada 17.maija lēmumu Nr.120 „Kārtība par speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem”, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 2.pantu, 8.panta pirmās daļas 2., 5., 13., 15. un 17.punktu, otro daļu, 29.panta pirmo daļu, otro daļu, 30.pantu, 31.panta otro daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantu, 7.panta pirmo daļu, 9.panta pirmās daļas 1., 6. un 9.punktu un otro daļu, Administratīvā procesa likuma 4., 6., 10. un 13.pantu, 55.panta 2.punktu, 57.pantu, 63.panta pirmās daļas 2.punktu, 65.panta trešo daļu, 85.panta pirmo daļu,

padome nolēmj:

1. atcelt no 2017.gada 24.novembra Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2007.gada 7.marta lēmumu Nr.48 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi piekļuves publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā nodrošināšanas fiziskām personām Latvijas Republikas teritorijā tirgū”;
2. atcelt no 2017.gada 24.novembra Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas

2007.gada 7.marta lēmumu Nr.49 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi piekļuves publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā nodrošināšanas juridiskām personām Latvijas Republikas teritorijā tirgū”.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis